

Andmekaitse nõukogu arvamus (art 64)

Arvamus nr 6/2019, milles käsitletakse Hispaania pädeva järelevalveasutuse esialgset loetelu isikuandmete töötlemise toimingutest, mille suhtes kohaldatakse andmekaitsealase mõjuhinnangu nõuet (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 35 lõige 4)

Vastu võetud 12. märtsil 2019

Sisukord

1	Asjaolude kokkuvõte	4
2	Hinnang	5
2.1	Andmekaitse nõukogu üldised tähelepanekud seoses esitatud loeteluga	5
2.2	Järgpidevuse mehhanismi kohaldamine esialgse loetelu suhtes	6
2.3	Esialgse loetelu analüüs	6
	BIOMEETRILISED ANDMED	6
	GENEETILISED ANDMED	6
3	Järeldused/soovitused	6
4	Lõppmärkused	7

Euroopa Andmekaitseenõukogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta) (edaspidi „määrus“) artiklit 63, artikli 64 lõike 1 punkti a ja lõikeid 3–8 ning artikli 35 lõikeid 1, 3, 4 ja 6,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680 (mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK) (edaspidi „õiguskaitsedirektiiv“) artikli 51 lõike 1 punkti b,

võttes arvesse EMP lepingut, mida on muudetud EMP ühiskomitee 6. juuli 2018. aasta otsusega nr 154/2018, eriti selle XI lisa ja protokolli nr 37,

võttes arvesse oma 25. mail 2018 vastu võetud ja 23. novembril 2018 muudetud kodukorra artikleid 10 ja 22

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Andmekaitseenõukogu (edaspidi „andmekaitseenõukogu“) põhiülesanne on tagada määruse (EL) 2016/679 (edaspidi „määrus“) järjepidev kohaldamine kogu Euroopa Majanduspiirkonnas. Kooskõlas määruse artikli 64 lõikega 1 peab andmekaitseenõukogu esitama arvamuse, kui järelevalveasutus kavatseb vastu võtta loetelu isikuandmete töötlemise toimingutest, mille suhtes kohaldatakse määruse artikli 35 lõike 4 kohast andmekaitsealase mõjuhinna nõuet. Käesoleva arvamuse eesmärk on saavutada ühtlustatud lähenemisviis sellisele isikuandmete töötlemisele, mis on piiriülene või mis võib mõjutada isikuandmete või füüsiliste isikute vaba liikumist Euroopa Liidus. Ehkki määrusega ei kehtestata ühtset loetelu, edendab see järjepidevust. Andmekaitseenõukogu püüab saavutada seda eesmärki oma arvamuste kaudu sellega, et ta palub järelevalveasutustel esiteks hõlmata oma loeteluga teatavat tüüpi töötlemistoiminguid, teiseks kõrvaldada mõned kriteeriumid, mis andmekaitseenõukogu meelest ei kujuta endast ilmingimata suurt ohtu andmesubjektidele, ning lõpetuseks kasutada mõnda kriteeriumit ühtlustatud viisil.

(2) Määruse artikli 35 lõigete 4 ja 6 kohaselt peavad pädevad järelevalveasutused koostama loetelu isikuandmete töötlemise toimingute tüüpidest, mille suhtes kohaldatakse nõuet teha andmekaitsealane mõjuhinna. Nad kohaldavad järjepidevuse mehhanismi, kui sellised loetelud hõlmavad isikuandmete töötlemise toiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele või andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis, või toiminguid, mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus.

(3) Ehkki pädevate järelevalveasutuste koostatavate esialgsete loetelude suhtes kohaldatakse järjepidevuse mehhanismi, ei tähenda see, et need loetelud peavad olema identsed. Pädevatele järelevalveasutustele on jäetud riikliku või piirkondliku konteksti arvesse võtmiseks kaalutlusruum ning nad peaksid arvestama oma kohalike õigusaktidega. Andmekaitseenõukogu hinnangu/arvamuse eesmärk ei ole saavutada ühtne ELi loetelu, vaid pigem vältida märkimisväärset ebajärjepidevust, mis võib mõjutada andmesubjektide võrdset kaitset.

(4) Vastutav töötleja on määruse artikli 35 lõike 1 alusel kohustatud tegema andmekaitsealase mõjuhinna suurusel, kui töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht“. Määruse artikli 35 lõikes 3 on kirjeldatud, mille tulemusel tekib tõenäoliselt suur oht. Esitatud loetelu ei ole täielik. Artikli 29 tööühm on selgitanud oma andmekaitsealast mõjuhinna suurusel käsitlevates suunistes,¹ mille andmekaitseõukogu on kinnitanud,² kriteeriume, mis aitavad kindlaks teha, millal kohaldatakse isikuandmete töötlemise toimingute suhtes andmekaitsealase mõjuhinna suurusel nõuet. Artikli 29 tööühma suunistes WP 248 on öeldud, et enamikul juhtudel võib vastutav töötleja leida, et andmekaitsealane mõjuhinna suurusel oleks vaja teha selliseks isikuandmete töötlemiseks, mille puhul on täidetud kaks kriteeriumi, ent mõnel juhul võib vastutav töötleja leida, et andmekaitsealast mõjuhinna suurusel on vaja isikuandmete töötlemiseks, mille puhul on täidetud vaid üks nendest kriteeriumidest.

(5) Pädevate järelevalveasutuste esitatavad loetelud toetavad sama eesmärki teha kindlaks isikuandmete töötlemise toimingud, mille tulemusena tekib tõenäoliselt suur oht ja mille puhul tuleb seega teha andmekaitsealane mõjuhinna suurusel. Hinnates seda, kas pädevate järelevalveasutuste koostatud esialgsed loetelud mõjutavad määruse järjepidevat kohaldamist, tuleks kohaldada artikli 29 tööühma suunistes välja tootud kriteeriume.

(6) 5. septembril 2018 said 22 pädevat järelevalveasutust andmekaitseõukogult arvamuse oma esialgsel loetelu kohta. 7. detsembril 2018 said arvamuse oma esialgsel loetelu kohta veel neli järelevalveasutust ja 23. jaanuaril 2019 veel kaks asutust.

(7) Andmekaitseõukogu aramus võetakse vastu kooskõlas määruse artikli 64 lõikega 3 koostoimes andmekaitseõukogu kodukorra artikli 10 lõikega 2 kaheksa nädala jooksul alates esimesest tööpäevast, mis järgneb päevale, mil eesistuja ja pädev järelevalveasutus otsustasid, et toimik on täielik. Eesistuja otsusel võib pikendada seda ajavahemikku kuue nädala võrra, võttes arvesse küsimuse keerukust,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

1 ASJAOLUDE KOKKUVÕTE

1. Hispaania pädev järelevalveasutus on esitanud andmekaitseõukogule oma esialgsel loetelu. Otsus toimiku täielikkuse kohta tehti 29. jaanuaril 2019.
2. Arvamuse vastuvõtmise tähtajaks on määratud 8. mai 2019.

¹ Artikli 29 tööühma suunistes, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinna suurusel ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele (EL) 2016/679 (WP 248 rev.1).

² Euroopa Andmekaitseõukogu kinnitus nr 1/2018.

2 HINNANG

2.1 Andmekaitseenõukogu üldised tähelepanekud seoses esitatud loeteluga

3. Iga andmekaitseenõukogule esitatud loetelu on tõlgendatud kõikidel juhtudel ülimuslikuks peetava artikli 35 lõike 1 täpsustusena. Seega ei saa ükski loetelu olla täielik.
4. Andmekaitseenõukogu on koosõlas määruse artikli 35 lõikega 10 arvamusel, et kui andmekaitsealast mõju on õigusliku aluse vastuvõtmisel tehtud üldise mõjuhinnangu raames juba hinnatud, siis kohustust teha määruse artikli 35 lõigete 1–7 alusel andmekaitsealane mõjuhinnang ei kohaldata, välja arvatud juhul, kui liikmesriik peab seda vajalikuks.
5. Peale selle, kui andmekaitseenõukogu nõuab teatavat liiki töötlemistoimingute puhul andmekaitsealast mõjuhinnangut ja riigi õiguses juba nõutakse samaväärset meetet, peab Agencia Española de Protección de Datos (edaspidi „Hispaania järelevalveasutus“) lisama viite sellele meetmele.
6. Käesolev arvamus ei hõlma Hispaania järelevalveasutuse esitatud loetelukandeid, mille puhul leiti, et need jäävad väljapoole määruse artikli 35 lõike 6 kohaldamisala. Tegemist on kannetega, mis ei ole seotud „kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele“ ega „andmesubjektide käitumise jälgimisega“ mitmes liikmesriigis. Lisaks ei ole nende puhul tõenäoline, et nad „võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus“. See kehtib eelkõige kannete puhul, mis on seotud siseriiklike õigusaktidega, ja iseäranis siis, kui neis õigusaktides on sätestatud kohustus teha andmekaitsealane mõjuhinnang. Lisaks leiti, et kõik isikuandmete töötlemise toimingud, mis on seotud õiguskaitsega, jäävad väljapoole kohaldamisala, sest määrus neid ei hõlma.
7. Andmekaitseenõukogu on tähele pannud, et mitu järelevalveasutust on lisanud oma loetellu mõne isikuandmete töötlemise toimingu tüübi, mis on tingimata kohalik töötlemistoiming. Kuna määruse artikli 35 lõige 6 hõlmab vaid piiriülest töötlemist ja töötlemist, mis võib mõjutada isikuandmete ja andmesubjektide vaba liikumist, andmekaitseenõukogu neid kohalikke töötlemistoiminguid ei kommenteeri.
8. Arvamuse eesmärk on määrata kindlaks isikuandmete töötlemise toimingud, mida on nimetatud järelevalveasutuste loeteludes korduvalt.
9. See tähendab, et piiratud arvu töötlemistoimingute liikide puhul, mis määratletakse ühtlustatud viisil, hakkavad kõik järelevalveasutused nõudma andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist ja andmekaitseenõukogu soovib järelevalveasutustel oma loetelusid vastavalt muuta, et tagada järjepidevus.
10. Kui andmekaitsealase mõjuhinnangu nõudega hõlmatud toimingute kohta tehtud loetelukandeid ei ole käesolevas arvamuses käsitletud, tähendab see seda, et andmekaitseenõukogu ei palu Hispaania järelevalveasutusel võtta lisameetmeid.
11. Hispaania järelevalveasutus on teatanud tõlkeveast esitatud loetelus. Mõistet „huvitatud isik“ tõlgendatakse seega „andmesubjekti“ tähenduses ja see on seotud vastavate õiguste ja vabadustega.
12. Lõpetuseks tuleb andmekaitseenõukogu meelde, et vastutavatele ja volitatud töötlejatele on väga oluline läbipaistvus. Loetelu kannete selgemaks muutmist silmas pidades leiab andmekaitseenõukogu, et seda läbipaistvust võib suurendada see, kui loetelus osutatakse iga isikuandmete töötlemise toimingu tüübi puhul selgelt suunistes sätestatud kriteeriumidele.

2.2 Järjepidevuse mehhanismi kohaldamine esialgse loetelu suhtes

13. Hispaania järelevalveasutuse esitatud esialgne loetelu hõlmab isikuandmete töötlemise toiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele või andmesubjektide käitumise jälgimisega mitmes liikmesriigis ja/või mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist liidus peamiselt seetõttu, et toimingud ei piirdu asjaomase riigi andmesubjektidega.

2.3 Esialgse loetelu analüüs

14. Võttes arvesse, et:
 - a. määruse artikli 35 lõike 1 alusel nõutakse andmekaitsealast mõjuhinnangut vaid juhul, kui isikuandmete töötlemise toimingu tulemusena tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht, ning
 - b. määruse artikli 35 lõikega 3 on ette nähtud mittetäieliku loetelu koostamine isikuandmete töötlemise toimingutest, mille puhul on vajalik andmekaitsealane mõjuhinnang, leiab andmekaitsealase järgmist.

BIOMEETRILISED ANDMED

15. Loetelus, mille Hispaania järelevalveasutus esitas andmekaitsealase arvamus saamiseks, ei nõuta andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist biomeetriliste andmete töötlemiseks füüsilise isiku kordumatu tuvastamise eesmärgil. Seepärast soovib andmekaitsealane, et Hispaania järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, lisades sellesse sõnaselgelt biomeetriliste andmete töötlemise füüsilise isiku kordumatu tuvastamise eesmärgil koos vähemalt ühe muu kriteeriumiga, ilma et see piiraks määruse artikli 35 lõike 3 kohaldamist.

GENEETILISED ANDMED

16. Loetelus, mille Hispaania järelevalveasutus esitas andmekaitsealase arvamus saamiseks, ei nõuta geneetiliste andmete töötlemiseks andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemist. Andmekaitsealane leiab, et geneetiliste andmete töötlemisega iseenesest ei kaasne tingimata suure ohu tõenäosus. Ent kui täidetud on ka vähemalt üks muu kriteerium, tuleb geneetiliste andmete töötlemiseks teha andmekaitsealane mõjuhinnang. Seepärast soovib andmekaitsealane, et Hispaania järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, lisades sellesse sõnaselgelt geneetiliste andmete töötlemise koos vähemalt ühe muu kriteeriumiga, ilma et see piiraks määruse artikli 35 lõike 3 kohaldamist.

3 JÄRELDUSED/SOOVITUSED

17. Hispaania järelevalveasutuse esialgne loetelu võib kaasa tuua andmekaitsealase mõjuhinnangu nõude ebajärjepideva kohaldamise. Taha tuleb järgmised muudatused.
 - Seoses biomeetriliste andmetega soovib andmekaitsealane, et Hispaania järelevalveasutus oma loetelu vastavalt muudaks, lisades sellesse sõnaselgelt biomeetriliste andmete töötlemise füüsilise isiku kordumatu tuvastamise eesmärgil koos vähemalt ühe muu kriteeriumiga.
 - Seoses geneetiliste andmetega soovib andmekaitsealane, et Hispaania järelevalveasutus oma loetelu muudaks, lisades sellesse sõnaselgelt geneetiliste andmete töötlemise koos vähemalt ühe muu kriteeriumiga.

4 LÕPPMÄRKUSED

18. Käesolev arvamus on suunatud Hispaania järelevalveasutusele ja see avalikustatakse kooskõlas määruse artikli 64 lõike 5 punktiga b.
19. Vastavalt määruse artikli 64 lõigetele 7 ja 8 annab järelevalveasutus kahe nädala jooksul pärast arvamuse saamist eesistujale elektroonilisel teel teada, kas ta jääb esialgse loetelu juurde või muudab seda. Järelevalveasutus edastab lõpliku otsuse andmekaitseenõukogule, kes kannab selle nende otsuste registrisse, mille suhtes on kohaldatud järjepidevuse mehhanismi vastavalt määruse artikli 70 lõike 1 punktile y.

Euroopa Andmekaitseenõukogu nimel

eesistuja

(Andrea Jelinek)